

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието*

(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)

Институция: Комисия за регулиране на съобщенията (КРС)	Нормативен акт: за приемане изменение на Нормативи за определяне гъстотата на точките за достъп до пощенската мрежа на пощенския оператор със задължение за извършване на универсалната пощенска услуга (Нормативи)
За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода: първо шестмесечие на 2020 г.	Дата: 12.12.2019 г.
Контакт за въпроси:	Телефон: 02 949 2955, 02 949 2928

1. Дефиниране на проблема:

- Привеждане на подзаконовия акт по ЗПУ в съответствие със закона в шестмесечен срок от влизането му в сила. (Закон за изменение и допълнение на ЗПУ - ДВ бр. 53 от 2019 г.(§ 68, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗПУ);
- Осигуряване на по-гъвкаво управление на пощенската мрежа на пощенския оператор със задължение за извършване на универсалната пощенска услуга (УПУ);
- Стабилизиране на икономическите показатели на задължения пощенски оператор и създаване на добра основа на развитието му през следващите години;
- Необходимост от намиране на баланс между изпълнението на наложеното задължение за извършване на УПУ и възможност за стимулиране на „Български пощи“ ЕАД да прояви по-голяма гъвкавост за отразяване на тенденциите в развитието на пощенския пазар.

УПУ е услуга, която се предоставя от пощенски оператор, на когото със закона е възложено задължение за извършването на тази услуга на територията на цялата страна чрез организирана и управлявана от него пощенска мрежа.

Изискването за държавите-членки да вземат всички необходимите мерки, за да гарантират, че гъстотата на контактните точки и местата за достъп отчитат нуждите на потребителите е заложено в глава 2 „Универсална услуга“, чл. 3 на ДИРЕКТИВА 97/67/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА. Държавите-членки следят за това потребителите да се ползват от правото на УПУ, която съответства на непрекъснатото предоставяне на пощенски услуги с определено качество, във

всички места на територията им, на цени, достъпни за всички потребители.

Пощенският оператор на когото съгласно чл. 24 на Закона за пощенските услуги (ЗПУ) и във връзка с § 70 от ПЗР на ЗПУ е възложено задължение за извършване на универсалната пощенска услуга е търговско дружество „Български пощи“ ЕАД (БП/задължен оператор). УПУ е услуга, която се извършва постоянно, в рамките на определено работно време и с нормативно определено качество, на достъпни цени и с възможност за ползването ѝ от всеки потребител, на територията на страната независимо от географското му местоположение. Поради това броя и разположението (гъстотата) на точките за достъп до пощенската мрежа на БП трябва да отчитат нуждите на потребителите и отговарят на нормативите по чл. 15, ал. 1, т.12 на ЗПУ. За тази цел КРС разработва Нормативи за определяне на гъстотата на точките за достъп до пощенската мрежа на пощенския оператор със задължение за извършване на универсалната пощенска услуга (Нормативи). Действащите в момента Нормативи са приети с ПМС № 130 от 26.06.2012 г. (Обн. ДВ. бр.50 от 3 Юли 2012 г.) След влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за пощенските услуги (ЗИД на ЗПУ - ДВ бр. 53 от 2019 г., съгласно (§ 68, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗПУ, КРС привежда подзаконовите актове по ЗПУ в съответствие със закона в шестмесечен срок от влизането му в сила.

С разработването на Нормативи, респективно с тяхното изменение, се цели изпълнението на целта на закона, заложената в чл. 2, т. 1 от ЗПУ - 1. задоволяване потребностите на обществото от пощенски услуги. Приемането на тригодишна стратегия, съдържаща план - схема на разположение на точките за достъп до пощенската мрежа на задължения оператор е средство за постигане на целите на закона, заложен в мотивите на ЗИД на ЗПУ. Пощенската мрежа на оператора не е реструктурирана от началото на либерализирането на пощенския пазар 2010 г., което води до високи и неефективни разходи за поддържането ѝ. Чрез стратегията БП ще може средносрочно да планира своите видове точки за достъп и тяхното разположение в мрежата.

Визията на оператора ще е прозрачна и консултирана с обществеността, като по този начин БП ще може да отчете и нуждите на потребителите от точки за достъп до мрежата си.

Процесът на оптимизиране и реструктуриране на мрежата ще е предвидим, като КРС, съобразно своите правомощия по ЗПУ ще се произнася поотделно за всяка промяна.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Изменението на (Нормативите) е в изпълнение на разпоредбата на § 68, ал. 2 от преходните и заключителни разпоредби към ЗИД на ЗПУ в сила от 05 юли 2019г. (ДВ бр. 53 от 2019г.), съгласно която подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона се привеждат в съответствие с този закон в 6 месечен срок

от влизането му в сила. В тази връзка е необходимо действащият нормативен акт да бъде съобразен със следните промени в ЗИД на ЗПУ, а именно:

1. Изменение на разпоредбата на чл.15, ал. 1 т. 12, както следва: КРС разработва Нормативи за определяне гъстотата на точките за достъп до пощенската мрежа на пощенския оператор със задължение за извършване на универсалната пощенска услуга”;
2. Промяна в разпоредбата на т. 4 на §1 от ДР на ЗПУ, в която е дадена легална дефиниция на „точка за достъп“ ;
3. Отразяване тенденцията на намаление в потреблението на кореспондентски пратки. За периода от 2009 до 2018 години, броят на препоръчаните стандартни кореспондентски пратки до 50 г (които основно се подават чрез пощенски кутии) е намалел със 72%;
4. Съобразяване с европейската практика. Съгласно доклад на ERGP¹ за периода 2008-2017 г., почти всички страни от Европа отчитат намаление на броя на пощенските кутии, като следствие от намалелите обеми кореспондентски пратки. Тенденцията на намаление на този вид пратки се наблюдава не само в национален, но и в европейски и в световен мащаб.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Нормативния акт регламентира извършването на промени в мрежата на задължения оператор. Промените в стационарните пощенски станции се инициират от задължения оператор. Действащите нормативи са приети с ПМС № 130 от 26.06.2012 г. като в периода 2012-2018 г. мрежата на БП се запазва почти без промяна. По данни на БП през 2012 г. броят на пощенските станции е 2981, а към края на 2018 г. те са 2980 бр. От тях 639 са градски, а 2341 се намират в селата. От пощенските станции в селата, 270 се намират в селища с население под 150 жители, 1302 са в населени места с население над 150 и под 800 жители и 769 са в селища с население над 800 жители. Промяната на броя и на разположението на част от стационарните пощенски станции в големите градове няма да повлияе на съществуващата мрежа в малките населените места, където БП е единствен оператор, предоставящ пощенски услуги.

Във връзка с горното не е извършвана последваща оценка на нормативния акт.

¹ Групата на европейските регулатори на пощенски услуги към Европейската комисия

2. Цели:

1. Привеждане на акта в пълно съответствие със ЗИД на ЗПУ;
2. Създаване на предпоставки за оптимизиране на пощенската мрежа на БП.

- Оптимизирането на броя на част от градските пощенски станции представлява резерв за намаляване на разходите на дружеството, без това да се отразява на качеството на предоставяните услуги.
- Запазване на броя и разположението на точките за достъп до мрежата на БП в малките населени места;
- Възможности за подобрене и оптимизация на логистиката на оператора по отношение на събиране и разнасяне на пощенските пратки извършване на по-детайлен анализ на логистичните маршрути, с цел подобряване качеството на извършване на услугата.

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

БП, КРС, другите лицензирани оператори, извършващи услуги от обхвата на УПУ, кметове на общини, както и потребителите на пощенски услуги.

БП е единственият пощенски оператор, на който със ЗПУ е възложено предоставянето на универсалната пощенска услуга. Съгласно наложеното задължение за извършване на УПУ, БП трябва да осигури възможност за ползването на УПУ от всеки потребител, на територията на страната независимо от географското му местоположение. В тази връзка потенциални потребители на услугата са всички ползватели на пощенски услуги - физически, юридически лица, държавни органи, неправителствени организации и други ползватели на пощенски услуги. В изменения вариант на Нормативи се предвижда проектът на стратегия, съдържащ план - схема на разположение на точките за достъп до пощенската мрежа на оператора да се поставя на обществени консултации на видно място в засегнатите стационарни пощенски станции на пощенския оператор. Да се поставят уведомления за потребителите и да се уведомяват кметовете на общините, в които се намират засегнатите стационарни пощенски станции за планираните промени. - Може да окаже косвено влияние върху другите лицензирани пощенски оператори, извършващи услуги от обхвата на УПУ които са конкуренти на историческия оператор, изразяващо се в съсредоточаването им към представяне на пощенски услуги в определени населени места.

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.)

4. Варианти на действие:

4.1. Вариант 0 – Без действие,

Действащите Нормативи за определяне гъстотата на точките за достъп до пощенската мрежа на пощенския оператор със задължение за извършване на универсалната пощенска услуга, така че да съответстват по брой и гъстота на нуждите на потребителите, приети с ПМС № 130 от 26.06.2012 г., Обн. ДВ. бр.50 от 3 Юли 2012г. (Нормативите) ще останат без изменение. Ще се запази действащия режим за регулиране на промените в точките за достъп до мрежата на БП, който по отношение на точки за достъп в населени места с брой население над 800 жители се извършва след одобряване от КРС, а при населени места с население под 800 жители след писмено уведомление от БП до КРС. При запазване на Нормативите без промяна ще се запази и терминологията, относима към действащия към 26.06.2012 г. ЗПУ. Действащият норматив е бил определен през 2003 г. и от тогава до сега не е бил актуализиран, а обемите на кореспондентските препоръчани пратки на „Български пощи“ ЕАД от 2003 до 2018 г. са намалели със 79 %, съгласно данни, подадени в КРС с годишните отчети на дружеството.

4.2. Вариант 1 – Приемане на Постановление за приемане на Нормативи за определяне гъстотата на точките за достъп до пощенската мрежа на пощенския оператор със задължение за извършване на универсалната пощенска услуга (Нормативите)

1. КРС ще изпълни разпоредбата на § 68, ал. 2 от преходните и заключителни разпоредби към ЗИД на ЗПУ в сила от 05 юли 2019г. (ДВ бр. 53 от 2019г.) и ще приведе Нормативите в съответствие със изискванията на ЗПУ. Уеднаквяването на използваната терминология в Нормативите и в ЗПУ ще създаде правна сигурност и ще предотврати възможността за двойко тълкуване на нормите на Нормативите;

3. БП ще има задължение да изготвя тригодишна стратегия, която да съдържа оптимизирана план - схема на разположение на точките за достъп до пощенската му мрежа и план за внасяне на промени (откриване, закриване) в броя и разположението на точките за достъп на пощенския оператор със задължение за предоставяне на универсалната пощенска услуга, така, че да са от максимална полза на потребителите на пощенски услуги.

В резултат от прилагане на вариант 0

1. Терминологията в Нормативите ще се различава от използваната терминология в ЗПУ, поради което актът няма да е в съответствие със закона. Несъответствието между Нормативите с по-горестоящ акт ще създаде възможност за двойко тълкуване на разпоредбите на Нормативите, което ще доведе до правна несигурност за задължения субект;

2. Пощенската мрежа на задължения оператор ще остане без съществена промяна. В условията на траен спад в потреблението на УПУ и на

обезлюдяване на райони в страната е необходимо задълженият оператор да предприеме действия по оптимизиране на пощенската си мрежа. За тази цел БП следва да разработи цялостна концепция за оптимизиране на пощенската си мрежа, в която да се анализира развитието на социалните и икономическите условия, промяната в нагласите на потребителите и развитието на инфраструктурата за доставка на пратки на конкурентите на БП (въвеждане на „шкафове за доставка на колетни пратки” или „автоматични пощенски станции”, въвеждането на нови елементи с цел подобряване на доставката на колетни, например: обновяване на сортировъчните центрове, развитие на системите за проследяване и оптимизация на транспорта и др.).

В резултат от прилагане на вариант 1

1. КРС ще изпълни разпоредбата на § 68, ал. 2 от преходните и заключителни разпоредби към ЗИД на ЗПУ в сила от 05 юли 2019г. (ДВ бр. 53 от 2019г.) и ще приведе Нормативите в съответствие със изискванията на ЗПУ. Уеднаквяването на използваната терминология в Нормативите и в ЗПУ ще създаде правна сигурност и ще предотврати възможността за двояко тълкуване на нормите на Нормативите;
2. БП ще има задължение да изготвя тригодишна стратегия, която да съдържа оптимизирана план - схема на разположение на точките за достъп до пощенската му мрежа и план за внасяне на промени (откриване, закриване) в броя и разположението на точките за достъп до пощенската си мрежа. Чрез стратегията БП ще може средносрочно да планира своите видове точки за достъп и тяхното разположение в мрежата. Визията на оператора ще е прозрачна и консултирана с обществеността, като по този начин БП ще може да отчете и нуждите на потребителите от точки за достъп до мрежата.

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта "без действие".

5. Негативни въздействия:

Негативни въздействия при вариант 0

Терминологията в Нормативите ще се различава от използваната терминология в ЗПУ, поради което актът няма да е в съответствие със закона. Несъответствието между Нормативите с по-горестоящ акт ще създаде възможност за двояко тълкуване на разпоредбите на Нормативите, което ще доведе до правна несигурност за задължения субект.

БП няма да бъде стимулирано да оптимизира пощенската си мрежа по този начин освен запазването на неефективността и високите разходи за поддръжка на мрежата БП няма да може да се конкурира на пощенския пазар.

Останалите пощенски оператори са гъвкави и бързо се ориентират към ползите и

новите пазарни възможности, които предоставят новите технологии и ориентират пощенските си мрежи към нуждите на потребителите.

КРС, изпълнявайки функциите на регулатор няма да има възможност предварително да разполага с информация за намеренията на задължения оператор, касаещи поддържането и стопанисването на пощенската мрежа, както и евентуалните, които планира да извърши в точките за достъп в тригодишен период. Потребителите на пощенски услуги и кметовете на общините, като техни представители няма да имат възможността предварително да бъдат запознати със стратегията, която съдържа план схема на разположение на точките за достъп, информация за видовете точки за достъп, с които ще продължава да предоставя услугата и всяка друга относима информация, свързана с предоставянето на пощенски услуги от БП.

Негативни въздействия при вариант 1:

Не се очакват негативни въздействия

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

6. Положителни въздействия:

Положителни въздействия при вариант 0:

Няма положителни въздействия

Положителни въздействия при вариант 1:

Нормативите ще бъдат приведени в съответствие със ЗПУ.

БП ще предприеме действия по оптимизиране на пощенската си мрежа в условия на публичност, като се гарантира осигуряването на УПУ на територията на цялата страна. С реструктурирането на мрежата освен отразяване на нуждите на потребителите се цели и да се оптимизират разходите за нейната поддръжка, съответно да се намалят средствата за компенсирание на задължения оператор.

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

7. Потенциални рискове:

Няма

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

- Ще се повиши
- Ще се намали
- Няма ефект

Не се създават нови задължения за физическите и юридическите лица, свързани с използването на УПУ.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не.

9. Създават ли се нови регистри?

Не.

Когато отговорът е "да", посочете колко и кои са те

.....

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и с редните предприятия (МСП)?

- Актът засяга пряко МСП
- Актът не засяга МСП

Нормативите се отнасят единствено до определяне гъстотата на точките за достъп до пощенската мрежа на задължения оператор. Всяка промяна в нея ще се одобрява от КРС за да се гарантира, че БП ще изпълнява възложено задължение за извършването на УПУ на територията на цялата страна чрез организирана и управлявана от него пощенска мрежа.

- Няма ефект

12. Обществени консултации:

Проектът за изменение и допълнение на Нормативите ще бъде публикуван за обществено обсъждане за 30 дни на интернет страницата на Комисията за регулиране на съобщенията в рубриката „Обществено обсъждане и консултации“. В рамките на процеса по общественото обсъждане ще се даде възможност на заинтересованите страни да представят своите предложения и становищата относно предложените промени в акта.

Справката за отразяването на постъпилите предложения и становища ще бъде

публикувана на интернет страницата на Комисията за регулиране на съобщенията. Проектът на Нормативи ще се съгласува в съответствие с чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация с всички министерства.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

Приемането на Нормативите произтича от изискването за държавите-членки да вземат всички необходимите мерки, за да гарантират, че гъстотата на контактните точки и местата за достъп отчитат нуждите на потребителите, което е заложено в глава 2 „Универсална услуга“, чл. 3, пар. 2 от ДИРЕКТИВА 97/67/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА. Държавите-членки следят за това потребителите да се ползват от правото на УПУ, която съответства на непрекъснатото предоставяне на пощенски услуги с определено качество, във всички места на територията им, на цени, достъпни за всички потребители.

Конкретните изменения на Нормативите не произтичат от законодателството на Европейския съюз, а от необходимостта нормативният акт да бъде приведен в съответствие със Закона за пощенските услуги, както и от необходимостта от оптимизация на пощенската мрежа на БП.

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Боряна Стоева, директор на дирекция „Пазарно регулиране“

Дата: 12.12.2019 г.

Подпис: